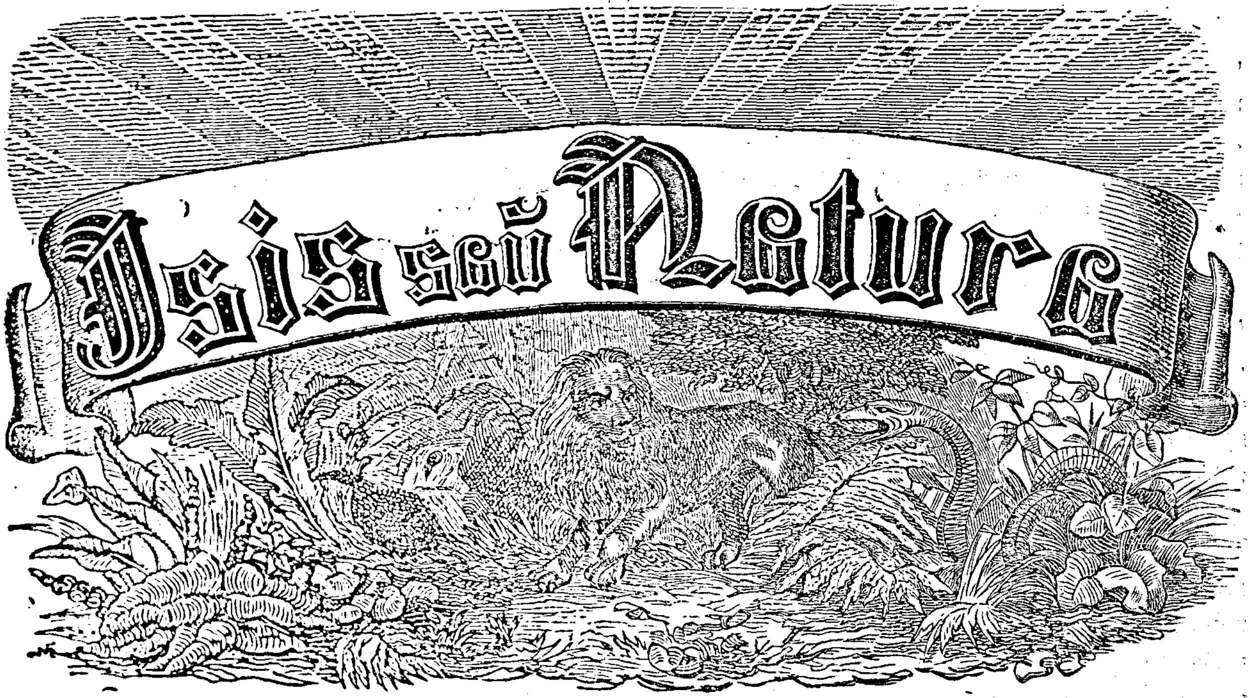

JURNAL

ПЕNТРЎ РЕSПÎNDIPEA ШТIINЦЕЛОРЎ NАТЎРАЛЕ ШI ESAKTE, ÎN TOATE KЛASEЛE.

Pediџeatъ̆

de

PROFESOR DOCTOR IULIU BARASH.

№ 20. (Anълĭ алĭ dвoiлea) Бъкърештĭ Maiĭ 22, 1857.

Коnpindepea. Înълџimea Черълъĭ. Niлълĭ in Eџintъ̆. Mesmerismulŭ seŭ Magnetismълŭ animalŭ. Комъnikaџiъnĭ штiinџifiче miчĭ.

Înълџimea Черълъĭ.

Difiчiлĭ, кеарĭ ши imnosiбiлĭ, este d'a мъсъра înълџimea черълъĭ; къ toate aчestea, омълĭ а кътезатĭ а калкъла înълџimea fipmamentълъĭ, adeкъ distanџеле ковîршitoape але корпърiлорĭ черештĭ de ла noĭ ши а esnpima aчeste distanџe în нъмере. Negpeшitĭ къ ла aчeste нъмере, о epoape în kîte-ва miĭ de miлioane miле џeorpafiче, нъ е nimikĭ. Miĭ de anĭ, oamenii s'аŭ окъпатĭ къ aчeste къestiънĭ înaлte; însъ sîntĭ нъmaĭ пъџinĭ sekълĭ de kîndĭ s'a deskoпepitĭ adeвъpata teopie a Astponomieĭ, adeкъ нъ къ пъmîntълĭ е în чentpъ ши soapeле къ steле se învîpteskĭ împpeџiъpълĭ лъĭ, dъпъ кътĭ se kpedea în antikъitate, чi din kontpa, къ soapeле este în чentpъ ши împpeџiъpълĭ лъĭ se învîpteskĭ пъmîntълĭ, лъna къ toate планетеле. Înainte къ kîte-ва sъte de anĭ, чine арĭ fi zisĭ aчeasta, нъ нъmaĭ къ n'арĭ fi fostĭ askълtatĭ, ба încъ арĭ fi fostĭ osînditĭ къ înkisoapea ши алте kinъipĭ. De aчeea Copernicu, челĭ d'întîiĭ че a deskoпepitĭ aчestĭ sistemĭ astponomikĭ, a пъблiкatĭ опеpiле sале пъџinĭ înaintea mopџiĭ sале, ка sъ нъ fie пepseкътatĭ în viaџa sa; апоĭ *Keppler* întp'adeвъpĭ a sъfepitĭ mълtĭ în viaџa sa пе пъmîntĭ, din каъza mapeлорĭ deskoпepipĭ че a fъкътĭ în черĭ. Акътĭ штimĭ къ пъmîntълĭ нъ se afлъ în чentpълĭ Ўniвepsълъĭ, чi къ este нъmaĭ ка о пiкътъpъ în mape, în miжлокълĭ нenъmepateлорĭ лъmĭ че se afлъ în Ўniвepsĭ.

În Astponomie, snipitълĭ ъmanĭ a челебpatĭ

челе maĭ марĭ tpiȣmфȣpĭ. Metoade нȣoe în калкȣле, instpȣmente inџenioase, шi a deскisŭ infinitatea спаціȣлȣĭ лȣmeĭ; апоĭ paзеле лȣmineĭ шi s'aŭ фъкȣtŭ коарделе кȣ каре мъсȣра distanцеле Черȣлȣĭ. Dificȣлtъціле ачestеĭ мъсȣрърĭ sîntŭ imense, къчĭ fiindŭ-къ пъmîntȣлŭ se miшкъ шi toate stелеле нȣ staŭ nічĭ ȣнŭ minȣtŭ în репаоsŭ, de ачеea лipseшte observatopȣлȣĭ ȣнŭ пȣнкŭ staбілŭ, nemiшкatŭ de ȣnde арŭ пȣtea съ fakъ мъсȣрътоapea sa. De mȣлte opĭ omȣлŭ epa siлitŭ npin sȣпоziціȣпĭ a черка, dакъ ȣнеле fenomene н'арŭ пȣtea съ se esпліче dȣпъ ȣнеле fenomene sȣпоzate.

Dap кȣ че instpȣmente aŭ пȣtȣtŭ съ мъсȣре Черȣ? Paзa лȣmineĭ шi ȣнгiȣлŭ aŭ fostŭ sinгȣpеле mijлоаче, каре epaŭ în disпоziціȣпеа Astponomȣлȣĭ. Dap че idee кȣtezътоаре a fostŭ ачеea каре 'шĭ a imaџinatŭ a мъсȣра iȣцеала лȣmineĭ шi кȣ dînsa a мъсȣра, întoкmaĭ ка кȣ stînжenȣ, очеанȣлŭ stелелорŭ din Черŭ. O observaціȣne simплъ a пȣsŭ пе astpoпоmiĭ inџenioшĭ în stape d'a калкȣла iȣцеала лȣmineĭ. Adeкъ împpeџiȣрȣлŭ лȣĭ Ioпiteрŭ, чipкȣлъ patpȣ sateліцĭ (saŭ лȣнеле лȣĭ Ioпiteрŭ) aшa de апроапе, în kîtŭ maĭ în toate поціціле se fakŭ невъзȣцĭ шi askȣnшĭ în ȣmбpa каре планета лȣĭ Ioпiteрŭ (ка ȣнŭ кoрпŭ опакŭ) o арȣнкъ îndъpътȣлŭ съŭ. Dȣпъ minȣtȣлŭ în каре ачешtĭ sateліцĭ se fakŭ невъзȣцĭ шi eapŭ se apatъ, dȣпъ ачеasta zikŭ, Astpoпоmiĭ aŭ 'калкȣлatŭ нȣ нȣmaĭ timпȣлŭ îmвîpлipеĭ лȣĭ Ioпiteрŭ, чĭ кeaрŭ ачеastъ чipкomstanцъ sepвŭ aкȣmŭ naвiгatopiлopŭ пе очеанŭ, a aфла ȣnde sîntŭ; апоĭ aŭ шi observatŭ къ ачешtĭ sateліцĭ aĭ Ioпiteрȣлȣĭ ажȣнгŭ maĭ tîpziŭ în локȣлŭ ȣnde tpeбȣe съ fie dȣпъ калкȣле шi s'a арътatŭ къ dакъ noĭ (пъmîntenĭĭ) не aфлъmŭ кȣ 42 miлioane de mіле maĭ депарtе de Ioпiteрŭ, askȣndepea saŭ eклipsa sateліцілорŭ лȣĭ Ioпiteрŭ, soseшte кȣ 17 minȣte maĭ tîpziŭ; алtъ datъ, kîndŭ sîntemŭ кȣ 42 miлioane maĭ апроапе de Ioпiteрŭ, eклipsеле sateліцілорŭ съĭ, sosesкŭ кȣ 17 minȣte maĭ nainte, din каре апоĭ aŭ konkisŭ, къ paзa лȣmineĭ stpъбate спаціȣлŭ de 41,900 mіле џеографiче întp'o sekȣndъ, npin ȣpmape kîndŭ sîntemŭ кȣ 42 miлioane de mіле maĭ депарtе, paзеле sateліцілорŭ aŭ tpeбȣinцъ de 17 minȣte ка съ stpъбatъ ачестŭ спаціŭ.

Ȣpmîndŭ în ачеastъ калкȣлъ, aŭ гъsitŭ къ лȣmina лȣneĭ ape tpeбȣinцъ нȣmaĭ d'o sekȣndъ ка съ ажȣнгъ ла noĭ, dap de ла soape ape tpeбȣinцъ de 8 minȣte; de ла планета Neptȣnŭ, (чеа maĭ депарtе de noĭ în sistemȣлŭ soлapŭ) лȣmina ape tpeбȣinцъ de 4—5 ope. Dap ла stелеле fikse, спаціȣpiле devinŭ atîtŭ de копîpшitoape în kîtŭ distanцеле лopŭ съ desemneaзъ npin нȣmъpȣлŭ aniлopŭ, каре лȣmina ape tpeбȣinцъ ка съ ажȣнгъ ла noĭ, adeкъ нȣ dȣпъ нȣmъpȣлŭ de miлioane чi de biлioane (ȣнŭ biлionŭ este ȣнŭ miлionŭ înmȣлцitŭ кȣ ȣнŭ miлionŭ) de mіле џеографiче!

Ка съ aĭбъ o idee de distanцa stелелорŭ fikse de ла noĭ, astpoпоmiĭ aŭ лȣatŭ мъpimea шi пȣtepea лȣmineĭ stелелорŭ dpeптŭ мъсȣpъ; dap asta sîntŭ мъсȣpe nesiгȣpe, къчĭ не d'o napte maĭ toate stелеле fikse sîntŭ atîtŭ de miчĭ, în kîtŭ se apъtŭ în teлeskопŭ нȣmaĭ ка nimte пȣнкte лȣminoase, dap не daлtъ napte лȣmina este sȣпȣsъ ла feлȣpimĭ de infлȣinцe în kîtŭ keapŭ instpȣmentеле ontiче челе maĭ esakte, нȣ пotŭ съ skапе de гpeшeлĭ în paпoptȣлŭ ачesta. Întoкmaĭ кȣmŭ џеоmetpȣлŭ мъсȣpъ kîmпiiле, *npin* ȣнгiȣpiле каре fakŭ ȣнȣ кȣ алtȣ difepiteле obiekte че se aфлъ пе kîmпȣлŭ ачesta, aшa шi astpoпоmȣлŭ мъсȣpa boлta Черȣлȣĭ npin ȣнгiȣpiле че fakŭ stелеле fikse ȣna кȣ алta, în peлaціȣne кȣ vedepea sa. Kîndŭ dȣoĭ astpoпоmĭ se aфлъ depъpтaцĭ ȣнȣ de алtȣ кȣ sȣte de mіле џеографiче (însъ amîndȣoĭ aфлîndȣ-se sȣбt ачелашŭ Mepidianŭ) шi amîndoĭ se ȣitъ întp'ȣnŭ timпŭ ла лȣнъ (saŭ ла o алtъ stea), atȣnчĭ fie-каре din eĭ ва vedea лȣna sȣб o алtъ stea; апоĭ ȣнгiȣлȣ каре fаче ачeste dȣoe stеле în okiȣлŭ observatoрȣлȣĭ, se нȣmeшte *Parallaxa* лȣneĭ. Astpoпоmiĭ posedŭ instpȣmente кȣ каре мъсȣpъ Parallaxele коpпȣpiлopŭ черештĭ кȣ o mape esaktitate; къчĭ de мъpimea лopŭ depinde кȣпоштinцa adevъpateĭ мъpimĭ a коpпȣpiлopŭ черештĭ. Кȣ kîtŭ ȣнŭ коpпŭ чеpeskŭ ва fi maĭ апроапе de noĭ, кȣ atîtŭ Parallaxa лȣĭ e maĭ mape. Din kontpa, кȣ kîtŭ ȣнŭ коpпŭ чеpeskŭ e maĭ депарtе, кȣ atîtŭ Parallaxa лȣĭ e maĭ mikъ; de ачеea stелеле fikse (каре sîntŭ de noĭ depъptate d'o distanцъ копîpшitoape) aŭ o Parallaxъ aшa de mikъ în kîtŭ skапъ din observaціȣnea Astpoпоmiлopŭ. Нȣmaĭ ла ȣнеле din stелеле fikse, Astpoпоmiĭ aŭ peȣшitŭ a гъsi o mikъ Parallaxe, aкȣmŭ a калкȣлatŭ distanцa лopŭ de ла noĭ шi aŭ гъsitŭ, къ stелеле fikse челе maĭ апроапе de noĭ, totŭ aŭ o distanцъ de 12

біліоане mіле џеографіче шi лȣmіна лорȣ аре tребȣінцъ de 9 ¼ anĭ, ка съ ажȣнгъ ла окiĭ ноштрі. Totȣ еĭ аȣ deskoперitȣ, къ sіntȣ ȣнеле din stелеле fіксе але кърора лȣmіnĭ аȣ tребȣінцъ de 43 de anĭ, ка съ ажȣнгъ ла ноĭ; dap eatъ алтȣ esemплȣ: steaoa Alcyorn, аре tребȣінцъ de 498 ½ anĭ ка съ trimiцъ разеле еĭ пінъ ла ноĭ. Аша dap opĭ-че разъ а ачестеĭ stеле че о веdemȣ акȣmȣ, а плекатȣ d'аколо nainte 498 ½ anĭ! Кітȣ de denapte tребȣе съ fie ачеастъ stea de noĭ, кіndȣ лȣmіна кȣ іȣцеала еĭ estpaopdinapъ (de 41,000 mile intp'o sекȣndъ) аре tребȣінцъ de апроапе 500 de anĭ, ка съ ажȣнгъ ла ноĭ! Ачеастъ stea este чеntpȣлȣ ȣнеĭ mішкърĭ mapĭ în Черȣ, este de 91 ½ opĭ maĭ mape de кітȣ soapeле nostpȣ, (каре este прекȣmȣ шtimȣ d'ȣнȣ miлionȣ шi ½ napte maĭ mape de кітȣ пъmіntȣлȣ nostpȣ!)

Totȣ прin паzа лȣmineĭ s'a mъsȣpatȣ шi distanцa гръмеелорȣ de stеле нȣmite în лimba бȣлгаръ: калеа лȣĭ Tpaianȣ, (la voie lactée.) Ла окiĭ ноĭ se înfъцішеазъ ачеастеа паркъ е о банdъ лȣminoasъ пе Черȣ, dap обsepвindȣ кȣ телеskoпiĭ, Astponomiĭ аȣ възȣтȣ къ este компȣsъ апроапе de 20 miлioане de stеле, fie-каре dintp'ачеste stеле fiindȣ ȣнȣ soape чеntpaлȣ пentpȣ ȣнȣ sistemȣ de планете, întocmaĭ ка soapeле nostpȣ! Еĭ аȣ калкȣлатȣ шi diametpȣлȣ ачестȣĭ ineлȣ оваłȣ (калеа лȣĭ Tpaianȣ), каре траверsъ Черȣлȣ шi аȣ гъsitȣ, къ ачестȣ diametpȣ, este atitȣ de monstpȣosȣ în кітȣ paza лȣmineĭ ка съ'лȣ пътpȣнзъ, apȣ авеа tребȣінцъ de 6760 de anĭ! Sistemȣлȣ nostpȣ soлapȣ se афлъ în mіжлокȣлȣ ачестȣĭ diametpȣ, de ачееа лȣmina stелелорȣ din калеа лȣĭ Tpaianȣ, аȣ tребȣінцъ апроапе de 3000 de anĭ ка съ ажȣнгъ ла ноĭ!

Кітȣ de admipaбiле съ fie deskoпеpipiле Astponomiлорȣ, este înкъ шi maĭ admipaбiлȣ d'a ведеа, къ toate ачеste deskoпеpipĭ, омȣлȣ ле а кіштiгатȣ кȣ instpȣmente foapte inџenioase. Întp'ачеste instpȣmente, ȣнеле sіntȣ atita de inџenioase, în кітȣ кеаpȣ deskoпеpipea лорȣ mepiteазъ a iлȣstpa sекоłȣлȣ nostpȣ. Алтеле sіntȣ foapte simпле, dap efeкtȣлȣ лорȣ este foapte imпоptantȣ; întpe ачеste нȣmimȣ *Pendula*. Каре instpȣmentȣ este maĭ simплȣ de кітȣ о пеndȣлъ? Кіndȣ легъmȣ о бȣкатъ de fepȣ ла къпътiiȣлȣ ȣнеĭ sfopĭ шi цinemȣ къпътiiȣлȣ челȣ-алтȣ în mіnъ, mішкіndȣ чева mіна, atȣнчĭ sfoapa ва începe a se mішка încoaче încoло; eatъ о пеndȣлъ. Ȣнȣ лȣкрȣ de nimікȣ, о съ zікъ чiне-ва, dap ачестȣ лȣкрȣ de nimікȣ а продȣsȣ deskoпеpipĭ imense. Astȣ-feлȣ а deskoперitȣ Nevton прin пеndȣлъ, лeџea гравітъцеĭ, adeкъ казzа, de че toate корпȣpiле череmтĭ se mішкъ ȣнȣлȣ împpeцiȣpȣлȣ алтȣia шi нȣ кадȣ ȣнȣ peste алтȣ. Totȣ прin diferiteле osчiлaцiȣнĭ але пеndȣлеĭ, s'a deskoперitȣ, къ пъmіntȣлȣ este ȣнȣ sferoidȣ, adeкъ ȣнȣ глобȣ turtitȣ ла amindȣoĭ полiĭ. Totȣ пеndȣла а аpъtatȣ къ, кіndȣ лȣна se афлъ în dpeптȣлȣ kontinentȣлȣĭ, este maĭ mȣлтȣ atpasъ de кътpe dinsȣлȣ de кітȣ кіndȣ se афлъ în dpeптȣлȣ очеанȣлȣĭ. Апоĭ dакъ Astponomiĭ аȣ афлатȣ, прin пеndȣлъ, mъpimea atpaкцiȣнеĭ корпȣpiлорȣ череmтĭ, шi пе d'алтъ napte прin обsepвацiȣнеа Paralaxeĭ лорȣ, аȣ афлатȣ mъpimea dimensiȣнеĭ лорȣ, de ачееа ера лесне съ афле шi desimea лорȣ, adeкъ кіте кіntъpeskȣ. Pezȣлтателе черкърiлорȣ че s'аȣ fъкȣтȣ în рапортȣлȣ ачеsta, sіntȣ admipaбiле. Аша s. e. аȣ deskoперitȣ къ (aбia de крезȣt) desimea глобȣлȣĭ пъmіnteskȣ este 5, adeкъ dакъ глобȣлȣ пъmіnteskȣ ера totȣ de апъ, apȣ кіntъpi ⅕ napte de кітȣ акȣmȣ. Masa Soapeлȣĭ аре нȣmaĭ a патра napte din desimea пъmіntȣлȣĭ, шi desimea лȣĭ seamъnъ кȣ ачееа а лemнȣлȣĭ de donȣpĭ; desimea лȣнеĭ este еквалъ кȣ ачееа а лemнȣлȣĭ de mъpȣ; dap планета лȣĭ Iȣпiтеpȣ este fлȣidъ (ка ачidȣлȣ nitpiкȣ), пе кіndȣ Mars аре desimea лemнȣлȣĭ de брадȣ шi Mepкȣpȣ е аша de tape шi de desȣ ка diamantȣ. Eatъ кȣmȣ a кȣtezatȣ омȣлȣ a кіntъpi пъmіntȣлȣ, Лȣна шi кеаpȣ Soapeле шi a zіче кіцĭ fȣнцĭ кіntъpeшte шi кітȣ de desȣ este!

О алтъ sepie de конкłȣziȣнĭ eшite totȣ din ачеste прiнчiпȣpĭ, a fostȣ калкȣлȣлȣ, кітȣ de греле tребȣе съ fie diferiteле корпȣpĭ пе diferite планете; къчĭ е înвеdepatȣ къ, кȣ кітȣ maĭ mape шi maĭ deasъ ва fi о планетъ, кȣ atitȣ ва atpaџe кȣ пȣtepe maĭ mape toate корпȣpiле че se афлъ пе sȣпрафаца лȣĭ; прin ȣpmape, ачеste корпȣpĭ вор deveni maĭ греле. Din kontpa, кіndȣ о планетъ este maĭ miкъ de кітȣ пъmіntȣлȣ, корпȣpiле ворȣ fi пе sȣпрафаца еĭ maĭ ȣшоаре de кітȣ пе Пъmіntȣ. Astȣ-feлȣ аȣ deskoперitȣ къ, пе sȣпрафаца Лȣнеĭ toate корпȣpiле sіntȣ de 5 opĭ maĭ ȣшоаре de кітȣ пе пъmіntȣ; din kontpa, пе sȣ-

прафаца Soарелȣĭ, корпȣріле sîntȣ кȣ 28 орĭ маĭ греле de кîtȣ пе пъмîntȣ. Аша dар ȣнȣлȣ din поĭ, пе сȣпрафаца лȣнеĭ арȣ fi ȣшорȣ ка о пасере, еарȣ în soаре арȣ fi аша de греȣ întокмаĭ ка о statȣе de ферȣ.

Astȣ-felȣ а kondȣsȣ о сеpie de конклȣzіȣнĭ щiinцifiче пе омȣ, ка съ кȣноаskъ sекретеле Черȣлȣĭ, ка кîndȣ арȣ fi asistatȣ елȣ ла креацiȣнеа лȣмеĭ! Întр'adeвърȣ кȣ dрепtȣ кȣвîntȣ, Astроnоmia se нȣмеште «флоареа щiинцелорȣ!»

Nілȣлȣ în Eцiптȣ.

Eцiптȣлȣ este цара tрadiцiȣнилорȣ челорȣ маĭ antiче. Нȣмеле еĭ фаче съ naskъ în noĭ imaцinĭ mіракȣлоаse шi sȣвеnіре цigantiче, adекъ капitале, четate d'o întindере imensъ кȣ sȣte de порцĭ; faimosȣлȣ лавіріntȣ, кȣ sȣte de одъіле sале пе пъмîntȣ шi sȣв пъмîntȣ; піраміde цigantiче, клъdіреа чеа маĭ мажеstoasъ шi чеа маĭ antikъ че esistъ пе пъмîntȣ; Hieroglyphele, ачеste черкърĭ челе маĭ ремаркавіле, прin каре оаменiĭ аȣ късtatȣ înainte atîta miĭ de anĭ, а'шĭ еспріма ȣнȣлȣ алтȣіа ideile лорȣ прin skrisȣ, însъ прin imaцiне stpanie, нȣ прin літере; апоĭ Mȣmiĭ, продȣкtȣлȣ артеĭ кȣріоase ȣitate акȣмȣ, d'a îmвалsama корпȣріле морцiлорȣ ка съ нȣ se пȣtрezeaskъ шi съ ръміie аша віне konseрвацĭ miĭ de anĭ, прекȣмȣ о ведемȣ întр'adeвърȣ ла Mȣmiile din Eцiптȣ, каре se афлъ în мȣzeȣріле antikȣitъцеĭ în Eȣропа, ȣnde se афлъ Mȣmiĭ kadaверілорȣ de atîta miĭ de anĭ, віне konseрвate dар негре ка кървȣнiĭ шi atita de фраціte în кîtȣ кîndȣ пȣне чiне-ва mîna пе dînsele, îndatъ se факȣ пȣлвере.

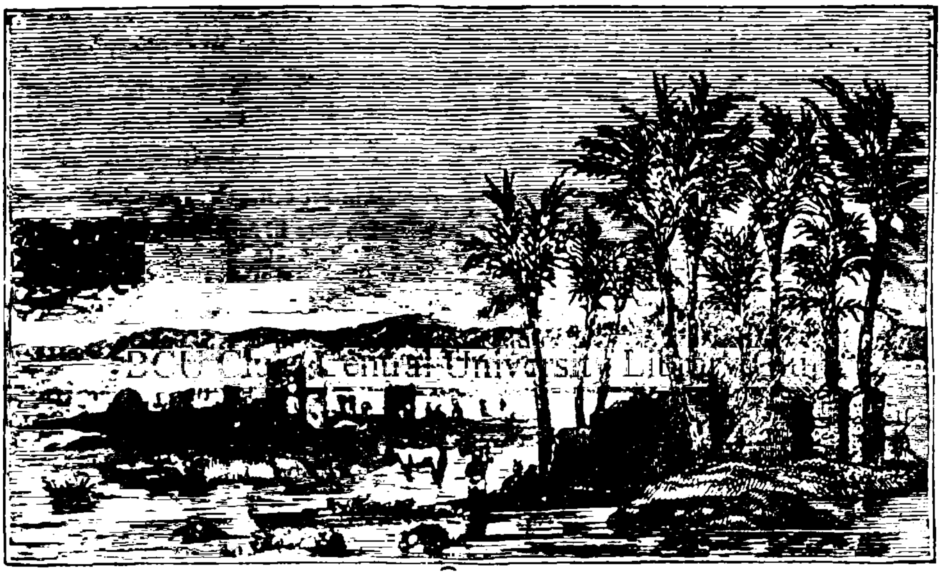
Eцiптȣлȣ este о царъ esчепцiоналъ; къчĭ гъsimȣ аколо nişte чіркоmstanце, каре нȣ ле гъsimȣ ла нічĭ о алтъ царъ. Eцiптȣлȣ а fostȣ мȣма щiinцелорȣ шi а кȣлtȣреĭ Eȣропеілорȣ; къчĭ алфаватȣлȣ шi арта skріереĭ а венitȣ de ла Eцiптȣ ла Eлаda, de ла Eлаda ла Рома шi de ла Рома ла тоцĭ попȣліĭ віршitорĭ аĭ Pomeĭ. Eцiптȣлȣ este пріма царъ în istорia оаменiлорȣ, ȣnde ведемȣ desпоtismȣлȣ шi tiрania, віолindȣ оspitalitatea, фъкîndȣ пе ȣнȣ попȣлȣ лівръ, sклавȣ; dар totȣ odatъ ведемȣ аколо о неdеаnsъ esemпларъ, atinгîndȣ пе tiранȣ, акоперindȣ'лȣ кȣ ръшine шi ȣmiliaцiȣne. Totȣ în Eцiптȣ афаръ d'ачеste чіркоmstanце esчепцiонале în лȣмеа моралъ, гъsimȣ шi алтеле маĭ însemnate, în лȣмеа fizikъ în împрецiȣрȣріле клімatiче, метеоролоцiче шi în рапортȣлȣ fiinцелорȣ natȣрале. Noĭ вomȣ ворві аічĭ маĭ кȣ seamъ d'ачеste партікȣларitъцĭ.

Eцiптȣлȣ se întinde de ла 22° пînъ ла 32° лъцiме de нордȣ шi de ла 45° пînъ ла 52° лȣнцiме. Кътре нордȣ este мърцinitъ de мареа Mediteранъ; кътре Estȣ de мареа рошiе, Аравia шi stрimtoареа de Sueцȣ; кътре Bestȣ de desерta de Barka шi кътре sȣdȣ de Nȣвia. Totȣ Eцiптȣлȣ аре о сȣпрафацъ de 367,000 міле (францеzе) пътрате шi se îmпарте шi Eцiптȣлȣ inферiорȣ saȣ Delta, каре se хотъраште кътре мареа Mediteранъ, în Eцiптȣлȣ medianȣ saȣ Heptenomide шi Eцiптȣлȣ sȣперiорȣ saȣ Thébaide.

Ачеаstъ царъ este stръвъtȣtъ de ла sȣdȣ кътре нордȣ прin рîȣлȣ Nілȣ, прintр'ачеstȣ рîȣ, каре еаръшĭ аратъ фелȣрimĭ de чіркоmstanце esчепцiонале, прекȣмȣ вomȣ веdea îndatъ.

Isвоареле Nілȣлȣĭ, sîntȣ înкъ акȣмȣ о провлемъ цеографікъ. Skoцianȣлȣ *Bruce*, а zisȣ къ (în anȣлȣ 1776) ле гъsitȣ în Abysinia, însъ ачеаsta s'а kontestatȣ маĭ пе ȣрмъ. Тоцĭ цеографiĭ моdернĭ sîntȣ de опініȣне къ Nілȣлȣ deskrisȣ în antikȣitate каре dȣпъ Ptolomeȣ, еsеа din партеа нордікъ а мȣнцiлорȣ нȣміцĭ «Luneĭ», este «Nілȣлȣ-алвȣ» saȣ Bahr-el-Abiadh алȣ Arabilor. Ачеstȣ рîȣ ese din нȣміцĭ мȣнцĭ sȣв 7° лъцiме нордікъ, кȣрџе кътре Nордȣ Bestȣ шi пе ȣрмъ кътре Nордȣ ȣnde tокмаĭ sȣв 16° лъцiмеа нордікъ елȣ împреȣнъ апеле sале кȣ ачеле але лȣĭ Bahr-el-Azrek. Акȣмȣ рîȣлȣ devine d'о лъцiме авоndintъ de 260 пічоаре шi s'арȣнкъ în лакȣл Tzana saȣ Dembea. De шi Nілȣлȣ stръвate ачеstȣ лакȣ ла о лȣнцiме de 5 міле цеографiче, кȣ toate ачеstea, апеле sале нȣ s'amestikъ кȣ ачелеа але лакȣлȣĭ. Кînd ese din isворȣл съȣ, Nілȣл se diriцъ кътре sȣdȣ-Estȣ, пе ȣрмъ кътре sȣd-Bestȣ, апоĭ кътре sȣd-Estȣ пе ȣрмъ мерџе кътре нордȣ ла о întindере d'ȣнȣ дрȣмȣ de 29 de zile. Aічĭ формеаzъ întре

мȣнцiĭ Абisiniеĭ, tpеĭ katapakte шi апоĭ în fine пpii-меште нȣмеле съȣ de Nілȣ. Аiчĭ în цеара нȣмitъ Sennaar, Nілȣлȣ formеазъ о вале foapte feptілъ; d'акȣmȣ înколо, pîȣлȣ кȣpџе dpептȣ кътpe nopdȣ, пînъ ла лъцimea nopdiкъ sȣб градȣлȣ 30, аiчĭ stpъбate Nubia шi дȣпъ че а пpiimitȣ апеле mapeлȣĭ pîȣ нȣmitȣ *Такаце*, se аpȣнкъ пpin tpеĭ katapakte în валеа Nілȣлȣĭ, лîнгъ *S*yéné (saȣ Assouau). Шipȣлȣ de мȣнцĭ нȣmiцĭ Gebel-el-Selsileyh, пpin кape tpече Nілȣлȣ, se întindȣ de ла Estȣ кътpe Bestȣ шi se компȣнȣ maĭ toцĭ de гpanitȣ. De аiчĭ Еџiпцienii antichĭ аȣ лȣatȣ пetpe, кȣ кape аȣ клъditȣ обелisчiĭ шi челе-лалte moнȣmente але лоpȣ, bestite пentpȣ antikȣitatea шi nedestpȣktiбiлitatea лоpȣ. Îndatъ дȣпъ че Nілȣлȣ а ешitȣ din Nubia sȣпеpioаpъ, dintp'ачеstȣ кȣiбȣ de мȣнцĭ înалцĭ шi de stînчĭ pedȣlaбiле, Nілȣлȣ iea о altъ înfъцiшаpe. Dintp'ȣнȣ pîȣ pepede, spȣmosȣ, iste шi sгомоtosȣ че еpа, devine ȣнȣ pîȣ лiniштitȣ, imпоzantȣ, пȣtemȣ ziче, pîȣлȣ челȣ maĭ imпоzantȣ din лȣme, кape stpъбate о întindepe апpоапе *d'o mie* miле џеогpafiче, пȣ tindȣ пpetȣtindenea fekonditatea шi fepiчipea. Kîndȣ а ажȣнsȣ ла mapџinea mepidionaлъ а Еџiпtȣлȣĭ,

Nілȣлȣ în Еџiпtȣ ла епока in ondaцiȣneĭ (kîndȣ înнекъ цара.)

аколо pȣinele de Philé шi de Elephantina апȣн-цъ о цеаpъ de mipaкȣлĭ шi валеа (лȣпка) Nі-лȣлȣĭ apatъ аколо о sчепъ, кȣ кape пȣ poate fi компаpatъ о altъ asemenea în лȣme. Къчĭ de ла Assouan пînъ ла Caiго, (kanitaла Еџiпtȣлȣĭ), ȣnde апеле Nілȣлȣĭ se despaptȣ, елȣ кȣpџе лiniштitȣ шi maжestosȣ, авîndȣ о лъцime de дȣое miле шi паpкъ este бъгatȣ întp'о кȣtie imensъ; къчĭ ла amîndȣ mapџiniле saле se întinde дȣое шipȣpĭ de moвiле, dintpe кape чеа opientaлъ se întinde пînъ ла mapea poшie, пе кîndȣ чеа окчi-dentaлъ, кape înвене din Лiбia, ȣpmеазъ кȣpsȣлȣ Nілȣлȣĭ пînъ ла întindepea d'о кале de natpȣ ziле. Ачеstȣ шipȣ de мȣнцĭ este ȣнȣ zidȣ fъ-кȣtȣ din natȣpъ, кape пpоtеџе solȣлȣ feptілȣ' алȣ Еџiпtȣлȣĭ, ка съ пȣ fie debastat de inвaziȣnea nisipȣлȣĭ кapе 'лap adȣчеа вîntȣлȣ din desepteле пi-sinoase але Libieĭ. Maлȣлȣ dpeптȣ алȣ Nілȣлȣĭ se în-алцъ к'о mape pepezічiȣne, ачеsta se нȣmеште Ge-bel-Mokattamȣ, елȣ este sепаpatȣ în dipeкцiȣnea de ла Estȣ кътpe Bestȣ, пpin maĭ mȣлte въĭ. În Еџiп-tȣлȣ чentpaлȣ, валеа Nілȣлȣĭ se mъpeште чева, кȣ toate ачеstea кеаpȣ în Fayoum, ȣnde а ажȣнsȣ ла лъpџimea sa чеа maĭ mape, tot n'ape maĭ mȣлt de кît 4 $^1/_2$ miле лъpџiме. D'аiчĭ шipȣл мȣн-цiлоpȣ Libieĭ se dipiџъ maĭ mȣлt кътpe Bestȣ. Ла Kairo, moвiла opientaлъ se лasъ în жos шi валеа алȣвеалъ нȣmitъ *Делта*, înчепе съ se пpелȣнџеаскъ ла о întindepe nemъpџinitъ.

Dap împpeџiȣpapea чеа maĭ intepesantъ шi maĭ паptiкȣлаpъ а Nілȣлȣĭ, sînt inondaцiȣniле saле pegȣlate пе fie-кape anȣ, din кape алъtȣpatъ fi-гȣpъ peppezente о sчене.

(Ва ȣpma).

Mesmerismulŭ saŭ Magnetismulŭ animalŭ.

(Ȣpmape)

Întp'adeвъpŭ, гȣstȣлŭ modepnŭ пentpȣ simцipî estpaopdinape însemneazъ o deskadinцъ a adeвъpatȣлȣî simцŭ estetikŭ. Dap din пȣnktȣлŭ de вedepe aлŭ etiчeî saŭ mopaлeî, aчeastъ dipekцiȣne a лitepatȣpeî modepne, konpinde o idee adînkъ, askȣnsъ în aчeste pomanцe de spaîmъ; къчî în toate pomanцeлe aчestea, se вede întp'ȣnŭ пaлatŭ feodaлŭ, spre esemплȣ ȣnŭ spektpȣ (o stafie) пpeȣмблîndȣ-se noaptea шi пpeвestindŭ moaptea ȣnȣî memбpŭ din famiлia aчeлȣî пaлatŭ. Aчestŭ spektpȣ, fiindŭ ȣmбpa ȣnȣî sȣfлetŭ omeneskŭ kape de sekoлî întpeцî n'a пȣtȣtŭ вeni лa pepaȣsŭ, a fostŭ o пepsoanъ, kape înainte kȣ sȣtцe de anî, s'a пъtatŭ kȣ o kpimine de ȣnŭ asasinŭ (omopîpe de omŭ) saŭ de adȣлtepie, шi aчeastъ kpimine a пpodȣsŭ o afȣpisipe asȣпpa tȣtȣлopŭ цenepaцiȣniлopŭ вiitoape aлe aчesteî famiлiî. O idee întp'adeвъpŭ kontpapie kȣ лiбeptatea вoinцeî omeneшtî, dap foapte enepцikъ a înfъцiшa mъpimea шi гpeȣtatea ȣneî kpimine; de aчeea este foapte foлositoape пentpȣ soчietatea modepnъ desfpînatъ, kape, dȣпъ чe a пiepdȣtŭ fpika de D-zeŭ шi fpika kȣцetȣлȣî, tpeбȣe sъ fie kîpmȣitъ пpin fpika stafiiлopŭ.—

Aшa dap, nȣ este totŭ adeвъpŭ kȣpatŭ aчeea чe s'a вopбitŭ despre maгnetismŭ шi kлinпide вiziȣne (Claire-voyance) dap пe d'aлtъ пapte nȣ пȣtemŭ neгa kъ maгnetismȣлŭ animaлŭ este o пȣtepe natȣpaлъ d'ȣnŭ feлŭ пȣoŭ, aбia kȣnoskȣtъ de noî. Sъ вede kъ пpin maniпȣлaцiȣnea maгnetismȣлȣî, пpinчiпȣлŭ вieцiî чe se miшkъ în sistemȣлŭ пepвeлopŭ omȣлȣî, se skimбъ întp'atîta, kъ peлaцiȣniлe omȣлȣî indiвidȣaлŭ kȣ лȣmea estepiopъ, se modifikъ; aпoî atȣnчî лeгътȣpiлe oбiektiвe întpe mikpokosmŭ (omȣлŭ) шi makpokosmŭ (Ȣniвepsȣлŭ) se sлъбeskŭ; akȣmŭ se deшteaпtъ вieaцa sȣfлeteaskъ, вieaцa sȣбiektiвъ din пъȣntpȣлŭ omȣлȣî kȣ o пȣtepe îndoitъ de kîtŭ în somnȣлŭ oбiчnȣitŭ, пpodȣkîndŭ шi вisȣpî saŭ вiziȣnî maî лimпezî шi maî пepfekte de kîtŭ вisȣpiлe oбiчnȣite. Asemenea пȣtemŭ ziчe kъ, fiindŭ-kъ în stapea maгnetikъ, omȣлŭ a пiepdȣtŭ kȣnoшtinцa de sine-шî, aчestŭ пpepoгatiвŭ пpeчiosŭ kȣ kape se deoseбeшte omȣлŭ de чeлe-лaлte animaлe лъmînteшtî; de aчeaa omȣлŭ maгnetisatŭ koбopîndȣ-se din пosiцiȣnea sa eлeвatъ, ȣmanъ, пînъ лa вieaцa animaлъ instinktiвъ, adikъ пap-kъ fъkîndȣ-se din omŭ animaлŭ, a шi kîштiгatŭ kaлitъцiлe animaлeлopŭ, пe kape natȣpa лe-a xotъpîtŭ пentpȣ dînseлe, adikъ *instinkteлe*; aпoî întpe instinkteлe animaлeлopŭ гъsimȣ шi instinktȣлŭ de пpeвedepea вiitopȣлȣî; de aчeea în somnȣлŭ maгnetikŭ omȣлŭ ape dapȣлŭ пpeвedepeî. Aчeastъ idee o гъsimŭ adeвepitъ шi лa koпiî, пpekȣmŭ шi лa oamenii лiпsiцî de minte къчî шi eî aŭ dapȣлŭ пpeвedepiî пînъ лa ȣnŭ гpadŭ mape, fiindŭ kъ niчî koпiî, niчî лiпsiцiî de minte n'aŭ dapȣлŭ чeлŭ пpeчiosŭ aлŭ esistenцiî ȣmane, adikъ inteлiцenцъ, simцipe de sine-шî шi de лiбepъ вoinцъ, de aчea aŭ instinktȣлŭ пpeвedepeî.

Вedemŭ dap kъ maгnetismȣлŭ animaлŭ nȣ pidikъ пe omŭ лa o tpeaпtъ maî înaлtъ de kîtŭ este omȣлŭ oбiчnȣitŭ шi sъnъtosŭ (kȣmŭ 'шî aŭ rînditŭ ȣniî), чi din kontpa îлŭ koбoapъ лa o tpeaпtъ maî жosŭ. Aшa tpeбȣe sъ se шi ȣpmeze. Maгnetismȣлŭ fiindŭ o бoaлъ, o stape anopmъ, (nenatȣpaлъ) tpeбȣe sъ fie maî жosŭ de kîtŭ stapea nopmaлъ saŭ a sъnъtъцiî; însъ, înkъ o datъ tpeбȣe sъ pepetъmŭ, sъ nȣ se rîndeaskъ чine-вa kъ maгnetismȣлŭ este în kontpъ kȣ toate чeлe-лaлte лeцî a лe natȣpeî, ka kîndŭ maгnetismȣлŭ apŭ fi o пpotestaцiȣne în kontpa paцiȣniî чe domneшte în totŭ stȣdiȣлŭ natȣpeî. Natȣpa pъmîne totŭ aчeea; este totŭ-deaȣna în чea maî mape konsekȣenцъ kȣ sine-шî, dap noî nȣ sîntemŭ totŭ-deaȣna în stape a пe esплika toate fenomemeneлe eî dȣпe sistemeлe noastpe. Kîndŭ apŭ fi apъtatŭ чine-вa ȣnȣî Pomanŭ din timпȣлŭ лȣî *Tpaianŭ*, ȣnŭ stîлпŭ гaлвanikŭ kȣ admipaбiлeлe saлe efekte, apŭ fi zisŭ: » aчeastъ maшinъ este « fȣpatъ de лa tponȣлŭ лȣî Iȣnitepŭ, tatълŭ fъцepȣлȣî »; dap ȣnŭ konвeksitopŭ kȣ Dȣka *d'Aлбa* în Isпaniea, apŭ fi zisŭ: » aчeasta este o noaтъ » a diaбoлȣлȣî, o лȣkpape a satanei », шi neste пȣцinŭ, fisikȣлŭ kȣ stîлпȣлŭ лȣî apŭ fi fostŭ tpansпoptatŭ în înkisoapea sakpeî Inkвisiцiȣnî шi пedepsitŭ ka ȣnŭ fepmekъtopŭ; akȣmŭ шtimŭ, kъ stîлпȣлŭ гaлвanikŭ n'ape tpeбȣinцъ niчî de Iȣnitepŭ, niчî de satanŭ, fiindŭ-kъ ape ȣnŭ пpotektopŭ maî mape de kîtŭ aчestia amîndoî, adikъ

ȣna din леџiле џенерале а ле natȣpeĭ. Чine поate шti, dакъ копiiĭ nostpiĭ nȣ se ворȣ̆ шipa de noĭ, кȣm n'amȣ̆ кȣnoskȣtȣ̆ леџea fisiкъ че лȣкpeazъ în marnetismȣлȣ̆ animaлȣ̆? —

O întpeбape intepesantъ se iвeшte aiчĭ, adiкъ dакъ шarnetismȣлȣ̆ animaлȣ̆ a fostȣ̆ кȣnoskȣtȣ̆ шi de naџiȣneлe antiчe? Чea maĭ mape napte a sanienџiлopȣ̆ sîntȣ̆ de oniniȣne къ, de шi mesmepismȣлȣ̆ este o inвenџiȣne modepnъ (a лȣĭ Mesmer), dap aȣ̆ aвȣtȣ̆ шi *naџiȣniле* antiчe o idee desnpe nȣtepea fisiкъ че se manifestъ în marnetismȣ̆. În mopmintele Eџinџieniлopȣ̆ векĭ, adiкъ în aчeste pъmъшiџe a ле ȣneĭ soчietъџĭ че a înfлopitȣ̆ кȣ miĭ de aniĭ înaintea noastpъ, гъsimȣ̆ niste fiгȣpe iepoглifiчe (în semne), ȣnde вedemȣ̆ къ doĭ oamenĭ aȣ̆ o nosiџiȣne ȣnȣлȣ̆ лînгъ aлtȣлȣ̆, întoкmaĭ ка акȣmȣ̆ marneџisatopȣлȣ̆ лînгъ marnetisatȣ̆, кîndȣ̆ se ȣpmeazъ maninȣлaџiȣniле marnetiчe. — Antiкȣitatea Eлenъ este nлinъ de istopia opaкȣлeлopȣ̆ кape aȣ̆ fostȣ̆ венepate шi pesneкtate în toatъ Eлada. O fatъ nȣmitъ *Fitica* saȣ̆ *Fitonisa*, шedea ne ȣnȣ̆ sкaȣnȣ̆ кȣ tpeĭ niчioape (trepiede) шi кîndȣ̆ къdea în estase шi în конвȣлsiȣnĭ (snasmȣpĭ), înчenea a вopвĭ niшte fpase npofotiчe, npezikîndȣ̆ лȣкpȣpiле вiitoape. Oape чine nȣ кȣnoaшte, къ aчeastъ Fitiea, ape o mape anaлoџiъ кȣ fetele modepne клapвъzînde ne кape шi акȣшȣ̆ ле întpeбȣinџeazъ ȣniĭ ка o sneкȣлaџiȣne, ка npofeџiȣne snpe a npeziчe oamenilopȣ̆ вiitopȣлȣ̆ лopȣ̆? Anoĭ кîndȣ̆, кȣ aчeastъ idee вomȣ̆ stȣdia istopia Antiкъ шi вomȣ̆ *deskoneri* întp'însa mȣлte împpeџiȣpъpĭ askȣnse, ne вomȣ̆ esnлiкa шi aiчĭ niшte fenomene estpaopdinape кape ne-aȣ̆ pemasȣ̆ nînъ акȣmȣ̆ ка mipaкȣлĭ neesnлiкaвiле. —

Fiлosofȣлȣ̆ кape npiвeшte dintp'ȣnȣ̆ nȣnкtȣ̆ de вedepe înaлtȣ̆, istopia naџiȣniлopȣ̆ шi a institȣџiȣniлopȣ̆ лopȣ̆, se înкpedinџeazъ кȣpîndȣ̆ desnpe o fantъ d'o mape imnoptanџъ; adiкъ, къ toate naџiȣniле aȣ̆ fostȣ̆ nътpȣnse de ideea ȣneĭ лȣme sȣfлeteшtĭ шi inвiziвiле кape înкȣnџioapъ лȣmea matepiaлъ вiziвiлъ, шi кape, din кîndȣ̆ în кîndȣ̆, eшindȣ̆ de sȣв *maska* eĭ ȣnde a fostȣ̆ askȣnsъ, se apatъ în fiinџa sa okiлopȣ̆ nostpiĭ snъimîntaџĭ, stiлniџĭ de asemenea вiziȣne. În *Калdea* seлвatiкъ, imaџinaџiȣnea oameniлopȣ̆ шi-a înкinȣitȣ̆ mopџĭ sȣpindȣ̆ din гponĭ шi fȣџindȣ̆ nлînгîndȣ̆ ne ȣлiџe ne ла miezȣл-nonџiĭ, npeвestindȣ̆ mapĭ nenopoчipĭ nentpȣ oameniĭ чeĭ вiĭ; totȣ̆ asemenea ȣчene nлine de ȣnȣ̆ кapaкtepȣ̆ înгpozitopȣ̆, гъsimȣ̆ în tpadiџiȣniле nonȣлiлopȣ̆ че локȣeskȣ̆ în клimeле fpiгȣpoase de miazъ-noanle (s. e. Sкandinaвia), în aчeste клime ȣnde natȣpa e nлinъ de taвлоȣpĭ de o mъpime џiгantъ dap seлвatiкъ, ȣnde totȣ̆ кîmnȣлȣ̆ nap-къ este amopџitȣ̆ sȣвtȣ̆ o гiaџъ etepnъ, шi ȣnde кiapȣ̆ Soapeле stъ ne чepȣ̆ ка o neatpъ mape poшie ка sîнџeле dap înгieџatъ, ameninџъtoape шi neînкълziloape; ȣnde în fine toate oвieкteле, npodȣкȣ̆ în noĭ ideea mopџiĭ шi inвitîndȣ̆ imaџinaџiȣnea oameniлopȣ̆ de ла кpeaџiȣnea *imaџiniлopȣ̆ гpozaвe* шi *monstpȣoaсe*.

Din кontpa, în Mitoлoџea amaвiлъ a Eлadeĭ, în aчeastъ fpȣmoasъ клimъ, ȣnde natȣpa este inaвȣџitъ în taвлоȣpĭ dȣлчĭ de вieaџъ, de miшкape шi de fpȣmȣseџe кape ȣmnле totȣ̆ opizontȣлȣ̆ вedepiĭ omȣлȣĭ, aколо шi imaџinaџiȣnea omȣлȣĭ, tpeкîndȣ̆ neste timnȣлȣ̆ aчesteĭ вieџĭ nъmîntene, a inвentatȣ̆ niшte imaџine amaвiле, dȣлчĭ, înкîntъtoape dap nȣ snъimîntъtoape. — Aколо гъsimȣ̆ ne mopџĭ npeȣmвлîndȣ-se în кîmniiле Eлisiчe (napadisȣ̆, paiȣ̆) stpълȣчinde de fpȣmȣseџe, кȣ каnetele înкoponate de miĭ de fлopĭ nлъкȣte шi кȣ napfȣme sȣaвe. — Anoĭ кîndȣ̆ ȣmвpeле чeле dȣлчĭ a ле nonџeĭ se apponieaȣ̆, кîndȣ̆ лȣna nлinъ кȣ лȣmina eĭ de apџintȣ̆ stpeлȣчea ne ȣnȣ̆ кîmnȣ̆ акoпepitȣ̆ de nenȣmepaвiле шi admipaвiле nлante шi animaле; кîndȣ̆ zefipȣлȣ̆ fîлfъia în aepȣ̆, ка кîndȣ̆ apȣ̆ npeвesti dȣлчĭ sekpete de o вieaџъ sȣfлeteaskъ; atȣnчĭ sȣfлeteле mopџiлopȣ̆ se nлimвлaȣ̆, (în imaџinaџiȣnea Eлeniлopȣ̆,) ne mopmintele лopȣ̆ чeле înfлopite, înвeşmîntate în aлвe ка ла o nȣntъ nлinъ de вȣкȣpie, de fepiчipe шi de вȣnъ вoinџъ nentpȣ чeĭ вiĭ. — În adeвъpȣ̆, *dȣnъ* tpadiџiȣniле mepidionaле (a ле Eлeniлopȣ̆), mopџiĭ epaȣ̆ вine-вoitopĭ nentpȣ oameniĭ чeĭ вiĭ, fiindȣ-къ шi mopџiĭ se вȣкȣpaȣ̆ de ȣnȣ̆ feлiȣ̆ de вieaџъ; din кontpa, în tpadiџiȣniле sententpionaле (sкandinaвiчe), mopџiĭ epaȣ̆ inamiчiĭ oameniлopȣ̆ вiĭ, fiind-къ шi'n aчeastъ вieaџъ nъmînteanъ, natȣpa fiindȣ̆ tpistъ, maĭ mȣлtȣ̆ moapte de кitȣ̆ вie, de aчeea шi mopџiĭ napкъ epaȣ̆ sȣnъpaџĭ къ se aфлъ oamenĭ вiĭ în aчeste peџiȣnĭ noлoape, xotъpîte nȣmaĭ nentpȣ moapte, dap nȣ nentpȣ fiinџe вie.

În toate aчeste difepite tpadiџiȣnĭ a ле difepiteлopȣ̆ naџiȣnĭ, de snpe panoptȣлȣ̆ dintpe

морцї шї вії, тъкаръ кїтъ de гpeшite шї de абсърdъ аръ fi челе маї мълте dintp'înseле, totъ este o idee mape шї adeвъратъ каре ръсбеште пpintoate; ачеasta este ideea *immopaлitъцї* (nemъpipeї) *съфлетълъї ъmanъ*, саъ кредinца къ, dъпъ че înчetează віеаца noastpъ корпоралъ, нъ se nimiчеште toatъ fiinца noastpъ моралъ, чї къ atънчї петречемъ о віеацъ къратъ съфлецеаскъ, în fepiчipea саъ nefepiчipea, dъпе fanteле noastpe în aчeastъ віеацъ пъmînteanъ. Апої de шї în esistenца de пeste гроапъ, inima noastpъ este o fiinцъ къратъ spipitъалъ, neaвîndъ nічї ъna din opганеле noastpe maцеріале каре не сервъ акъmъ ка niште instpъmente ла eсерчіцїълъ факълтъцїлоръ noastpe, totъ ръmîne întp'însa ъnъ съвеnipъ de aчeastъ fostъ alianцъ întpe dînsa шї'întpe корпълъ матеріалъ; пpin aчestъ съвеnipъ inima пар-к'аръ fi epatікъ, dopitoape d'a візita din timпъ în timпъ локъinца sa de maї nainte пе пъmîntъ, спре a afла че s'a фъкътъ înвелішълъ еї (корпълъ), къ каре a fostъ atîtъ de intimъ легатъ atîцia anї, шї пpin каре a съвършітъ atîtea fante memopaбіле!— Чіne din noї, întopкîndъ-se dъпе мълцї anї ла natpiea sa, n'аре плъчере a ведеа че s'a фъкътъ kasa ъnde a fostъ пъскътъ, шї ъnde a petpeкътъ atîцia anї?— Аша noate съ fie simцipea съфлетълъї візітîndъ dъпъ moapte aчeastъ лъme ъnde a тръітъ, dакъ întp'adeвъръ se întimплъ o asemenea візітаціъne, пpeкъm кpedinцеле попъларе din *t*oate timпъpile аъ пpetinsъ.—

Аша dap magnetismълъ animалъ, нъ нъmaї къ аре o mape imпортанцъ fiindъ шї o mape inвенціъne fisікъ, dapъ аре шї o întinsъ imпортанцъ моралъ, fiindъ-къ este ъnъ аргъmentъ візібілъ алъ imпортаlітъцїї съфлетълъї nostpъ! Este ъn аргъmentъ къ în immensълъ domenъ алъ natъpeї, o napte din fiinцеле saле пар-къ sîntъ askъnse sъбъ o ъmбръ, къ нъ ле ведемъ шї къ aчeastъ лъme съфлетеаскъ se aфлъ în miжлокълъ nostpъ, însъ maskatъ, шї нъmaї din kîndъ în kîndъ ле-апъдъ maska, atънчї къ înкpeменіpe не înкpedinцъmъ de fiinцa eї!—

O tъ sъentікъле (пекpedinчіоsъле), nічї акъmъ n'o съ кpezї în nemъpipea съфлетълъї tъъ? Opї noate къ ашtenцї ка съ віе înшї-шї морцїї а'цї fаче ъnъ panoptъ de toate petpeчеріле лоръ пе fie-каре zi în papadisъ саъ în infepnъ, шї tокmaї atънчї съ кpezї? Нъ vezї tъ, къ opї че пасъ faчї în aчeастъ віiацъ, te dъче neaпъpatъ кътpe o алтъ віiацъ? Нъ vezї tъ къ, къ kîtъ te adinчезї maї мълтъ în sекpeteлe aчestеї віецї корпорале, къ atîtъ maї мълтъ пар-къ te vezї epatікъ întp'ъnъ лабіpintъ фъръ еші pe, шї opizontълъ ведереї tale къ se stpîmne totъ mepeъ шї se mікшopeазъ, în kîtъ еші siлітъ a кънoaшtе къ dinkolo de лimiтълъ aчestъї opizontъ se deskide ъnъ алтъ opizontъ пъоъ de o mъpime imensъ, nemъpцinitъ — O! Кънoaште dap tъ amiче, în magnetismълъ animалъ o кее пъоъ, misteріоасъ че deskide înaintea ведеріїtaле ъnъ domenъ пъоъ алъ Natъpeї, neкъпоskъtъ шї misteріоsъ, aчesta este *domenълъ, съфлетелоръ!* Тpeбъe съ авемъ sперанца къ aчeastъ mape лъminъ че s'a ръспîndіtъ пpin ценіълъ лъї *Mesmepъ*, se ва mъpі în віітоpъ пінъ kîndъ se ва faче ка o flакъръ лъmіnoasъ, каре ва pisipi întънерекълъ sъпepstiціъnілоръ, аpътîndъ цепераціъnілоръ віітоаре пе omълъ în adeвърата sa позіціъne, întpe черъ шї пъmîntъ, tокmaї ка вestitълъ Колоsъ antікъ de ла insъла Rhodos, еа ва аръта пе omъ în toatъ пътереа sa, ка domnitopълъ пъmîntълъї, апої шї în toatъ глоріеа sa de fiълъ черълъї înzestpatъ къ nemъpipea etepnъ!

Комъпікаціъnї шtiinцifiче mічї.

Opoлоціълъ animaлелоръ.

Dap шї вpaвіа noastpъ, este ъnъ opoлоціъ віъ; dimineaца не skoaлъ din somnъ, ла o оpъ fікsъ къ бавардаціълъ еї; dap шї seapa ла opa pегълатъ totъ еа ворбеште шї se чеаpтъ къ аї съї, не kîndъ ла miezълъ zileї, аре tabietъ de doapme pегълатъ. Корбії шї чіоpiле se skoaлъ ла o оpъ хотъpitъ, noaptea плекъ din къаpтіpълъ лоръ de noapte din пъdъpe шї seapa ла o оpъ pегелатъ вінъ înapoї, ка съ se кълче. O жътътate оpъ dъпъ плекаpea корвілоръ вінъ pегълатъ în пъdъpe чете de пасеpї нъmite Ardea. În Венеціа se adъпъ în toate zileле pегълатъ ла opa 2 dъпъ amiazъ чете de поръmбї în піаца St. Marcus, ка съ пpiimeaskъ нътpimintълъ лоръ din mîneле fонкціопаpъ лъї пъблікъ хотъpitъ пentpъ нътpipea лоръ. Чіne аре fелъpime de animaле domestiче noate къ шї fакъ лесne ъnъ чеаsopnікъ de animaле. E destълъ ка съ dea o лъnъ de zile de mîнкаре каілоръ ла opa 6, вачілоръ ла opa 7, порчілоръ ла opa 8, гъінілоръ ла opa 9, порътбілоръ ла opa 10, кîinілоръ ла opa 11 шї dъпъ пpînzъ totъ în aчestъ opdinъ; dъпъ o лъnъ de zile, ла opeле хотъpite, fie-каре dintpe aчeste animaле ва чере mîнкарea лъї pегълатъ ка kîndъ s'аръ ъita ла ъnъ opoлоціъ.

Тіпъpітъ în Тіпогpafiа Колеціълъї Sf. Saba.